

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง นาฏศิลป์พื้นเมือง

ครูผู้สอน ครูจิราภรณ์
ครูจันทิมา

พยัพพฤกษ์
อนุกุล

เรื่อง นาฏศิลป์พื้นเมือง

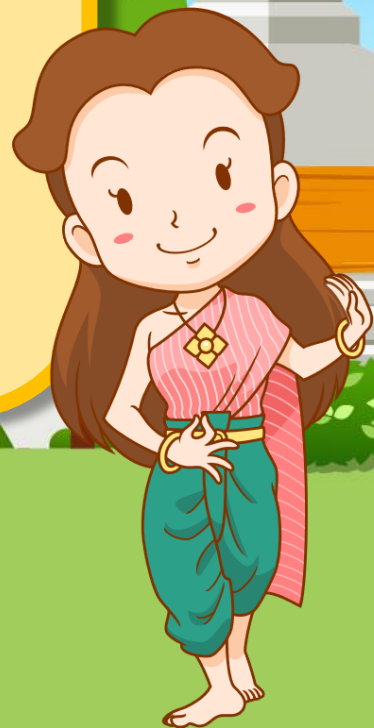

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกเล่าประเภทและลักษณะของนาฏศิลป์พื้นเมืองได้
๒. จำแนกเกี่ยวกับการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองแต่ละภาคได้
๓. ตระหนักและเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

ทบทวนความรู้
การแสดงนาฏศิลป์ไทย

นาฏศิลป์
พื้นเมือง

ระบำ

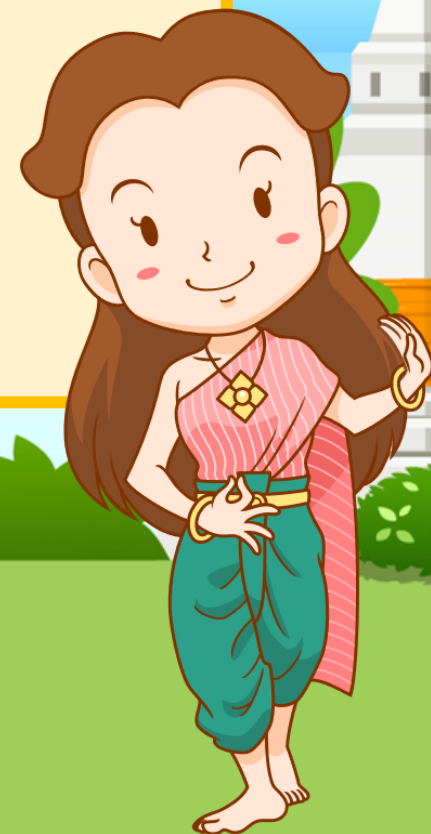
รำ

การแสดงนาฏศิลป์ไทย

ละคร

โขน

นาฏศิลป์พื้นเมือง

นักเรียนเคยชมการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองหรือไม่
แล้วการแสดงที่เคยชมเป็นการแสดงอะไร
และเมื่อชมแล้วรู้สึกอย่างไรบ้าง

นาฏศิลป์พื้นเมือง

เป็นการแสดงที่แสดงออกถึงการสืบทอดทางศิลปะและวัฒนธรรม
ของแต่ละท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา การแสดงจะออกมาในรูปแบบใดนั้น
ขึ้นอยู่กับสภาพทางภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และอาชีพ ตลอดจนนิสัยของ
ประชาชนในท้องถิ่น จึงทำให้การแสดงพื้นเมืองมีลีลาท่าทางที่แตกต่างกันแต่ก็
มีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน คือ เพื่อความสนุกสนานรื่นเริงและพักผ่อนหย่อนใจ

นาฏศิลป์พื้นเมือง

แบ่งออกเป็น ๔ ภาค คือ

ภาคเหนือ

ภาคกลาง

ภาคอีสาน

ภาคใต้

ภาคเหนือ

ภาคเหนือ

เป็นศิลปะการรำและการละเล่นที่นิยมเรียกกันทั่วไปว่า “ฟ้อน” การฟ้อนเป็นวัฒนธรรมของชาวล้านนา และกลุ่มชนเผ่าต่าง ๆ มีเอกลักษณ์ทางการแสดงคือ มีลีลาท่าร่ำที่เข้มข้น อ่อนช้อย มีการแต่งกายตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สวยงาม ประกอบกับการบรรเลงและขับร้องด้วยวงดนตรีพื้นบ้าน เช่น วงสะล้อ ซอ ซึ่ง เพลงที่นิยมนำมาแสดง เช่น ฟ้อนเล็บ ฟ้อนเทียน ฟ้อนสาวไหม และฟ้อนเจิง

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การแสดงสีกาค สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เผยแพร่โดย : จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=PklinWdxDHc>

ภาคกลาง

ภาคกลาง

เป็นศิลปะการรำและการละเล่นของชนชาวพื้นบ้านภาคกลาง ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพเกี่ยวกับเกษตรกรรม ศิลปะการแสดงจึงมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน เป็นการพักผ่อนหย่อนใจจากการทำงาน หรือเมื่อเสร็จจากเทศกาลฤดูเก็บเกี่ยว เช่น การเล่นเพลงเกี่ยวข้าว ต่อกำรำเดี่ยว รำโทนหรือรำวง รำเถิดเทิง หรือรำกลองยาว เป็นต้น มีการแต่งกายตามวัฒนธรรมของท้องถิ่น และใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้าน เช่น กลองยาว ฉิ่ง ฉาบ กรับ และโหม่ง

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การแสดงสีภาค สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เผยแพร่โดย : จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=PklinWdxDHc>

ภาคอีสาน

ภาคอีสาน

การแสดงของภาคอีสานมักเกิดจากกิจวัตรประจำวันหรือประจำฤดูกาล
ลักษณะการแสดงซึ่งเป็นลีลาเฉพาะ คือ ลีลาและจังหวะในการก้าวเท้า มีลักษณะ
คล้ายเต้นแต่มนวล มักเดินด้วยปลายเท้าและสับเท้าไปข้างหลังสูง
เป็นลักษณะของ “เซิ้ง” ดนตรีพื้นเมืองอีสาน ได้แก่ แคน โปงลาง
การแสดงพื้นเมืองภาคอีสาน เช่น เซิ้งสวิง เซิ้งโปงลาง เซิ้งแห่ไข่มดแดง
ภูไทสามเผ่า เซิ้งตังหวาย เซิ้งกระติบข้าว เป็นต้น

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เชิงกระต๊อบขาว

เผยแพร่โดย : โรงละครแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัดนครราชสีมา

เผยแพร่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=aYC3b2CCQvo>

ภาคใต้

ภาคใต้

ศิลปะการรำและการละเล่นของชาวพื้นบ้านภาคใต้ อาจแบ่งตามกลุ่มวัฒนธรรม
ได้ ๒ กลุ่มคือ วัฒนธรรมไทยพุทธ ได้แก่ การแสดงโนรา หนังตะลุง
และวัฒนธรรมไทยมุสลิม ได้แก่ ร้องเงิ้ง ลิเกฮูลู
มีเครื่องดนตรีประกอบที่สำคัญ เช่น กลองชาตรี ปี่ไฉน
ภายหลังได้มีระบำที่ปรับปรุงจากกิจกรรมในวิถีชีวิต ศิลปอาชีพต่าง ๆ เช่น
ระบำร่อนแร่ ระบำกริดยาง เป็นต้น

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การแสดงสีภาค สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เผยแพร่โดย : จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=PklinWdxDHc>

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลงในสมุด
โดยให้นักเรียนดูภาพการแสดง
นาฏศิลป์พื้นเมืองและบอกประเภท
ของการแสดงว่าเป็นการแสดงของภาคใด

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

ให้คุณครูดูแลการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
และตรวจสอบความถูกต้องของชิ้นงาน

กิจกรรมในวันนี้

ภาคเหนือ

ภาคกลาง

ภาคอีสาน

ภาคใต้

รำกลองยาว เป็นการแสดง..... ระบำชาวเล เป็นการแสดง..... เซิ้งตังหวาย เป็นการแสดง.....

โนรา เป็นการแสดง.....

ฟ้อนเล็บ เป็นการแสดง.....

เฉลย...กิจกรรมในวันนี้

ภาคเหนือ

ภาคกลาง

ภาคอีสาน

ภาคใต้

รำกลองยาว เป็นการแสดง..... **ภาคกลาง** ระบำชาวเล เป็นการแสดง..... **ภาคใต้** เซิ้งตังหวาย เป็นการแสดง..... **ภาคอีสาน**

โนรา เป็นการแสดง..... **ภาคใต้**

ฟ้อนเล็บ เป็นการแสดง..... **ภาคเหนือ**

บทเรียนครั้งต่อไป

รำวงมาตรฐาน (๑)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

